

TBMM
HALKILARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16892
Tarih : 05.03.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Umumi Hıfzıssıhha Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 05.03.2026

Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ
Siirt Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Tarih: 11-3-2026	Esas No: 2/3582

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
06 Mart 2026
Numara:

T B M M GENEL MURAKKAT
06 Mart 2026
No: 1813490

GENEL GEREKÇE

Hem kadınlarda hem de erkeklerde görülen Human Papilloma Virüsü (HPV), 200'den fazla farklı tipi bulunan ve dünyada en yaygın cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlardan biridir. HPV enfeksiyonu özellikle kadın sağlığı açısından ciddi sonuçlara yol açabilmekte, başta rahim ağzı kanseri olmak üzere birçok kanser türü ile ilişkilendirilmektedir. Bilimsel çalışmalar, rahim ağzı kanseri vakalarının yaklaşık yüzde 99'unun HPV enfeksiyonu ile bağlantılı olduğunu ortaya koymaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre rahim ağzı kanseri, dünya genelinde kadınlarda en sık görülen dördüncü kanser türüdür. Her yıl yaklaşık 662 bin kadına rahim ağzı kanseri tanısı konulmakta ve yaklaşık 350 bin kadın bu hastalık nedeniyle yaşamını yitirmektedir. Bu ölümlerin büyük çoğunluğu düşük ve orta gelirli ülkelerde görülmektedir ve büyük ölçüde önlenabilir niteliktedir.

HPV enfeksiyonları yalnızca rahim ağzı kanseriyle sınırlı değildir; anal kanser, ağız-boğaz kanserleri, penis kanseri ve genital siğiller gibi çeşitli hastalıklara da neden olabilmektedir. Dünya genelinde HPV'nin neden olduğu kanserlerin toplam sayısı yıllık yaklaşık 1,5 milyon vakaya ulaşmaktadır.

HPV'ye karşı geliştirilen aşılar, bu virüsün neden olduğu birçok hastalığı ve özellikle rahim ağzı kanserini önlemede son derece etkili bir koruma sağlamaktadır. Dünya genelinde HPV aşısının düzenli olarak uygulandığı ülkelerde yapılan çalışmalar, aşılanmanın özellikle genç yaş gruplarında HPV enfeksiyonlarını ve buna bağlı kanser öncüsü lezyonları büyük ölçüde azalttığını göstermektedir. Bu nedenle DSÖ ve birçok uluslararası sağlık kuruluşu, HPV aşısının ulusal aşı programlarına dahil edilmesini ve özellikle 9-14 yaş arası çocukların aşılanmasını önermektedir.

Bugün HPV aşısı 100'den fazla ülkenin ulusal aşı programında yer almakta ve birçok ülkede ücretsiz olarak uygulanmaktadır. Buna karşın Türkiye'de HPV aşısı halen aşı programına dahil edilmemiştir ve bireylerin kendi imkanlarıyla ücretli olarak yaptırmaları gerekmektedir. Aşının yüksek maliyeti, özellikle ekonomik olarak dezavantajlı kesimlerin bu koruyucu sağlık hizmetine erişimini ciddi şekilde sınırlandırmaktadır.

Oysa sağlık hizmetlerinin temel amacı yalnızca hastalıkları tedavi etmek değil, aynı zamanda hastalıkları önlemektir. Koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında HPV aşısının yaygınlaştırılması hem bireylerin yaşam hakkını korumak hem de uzun vadede sağlık sistemine yük olan kanser tedavi maliyetlerini azaltmak açısından son derece önemlidir.

Anayasa ile güvence altına alınmış olan sağlık hakkı, devletin tüm bireyler için eřit, erişilebilir ve ücretsiz sağlık hizmeti sunmasını gerektirmektedir. Bu kapsamda HPV'ye bağlı gelişen kanserlerin önlenmesi için HPV aşılarının ulusal aşı programına dahil edilmesi ve özellikle 9-14 yaşı arası çocuklar bašta olmak üzere tüm bireyler için ücretsiz ve erişilebilir hale getirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Türkiye'de her yıl yaklaşık 2.374 kadın rahim ağzı kanseri tanısı almaktadır. Buna karşın HPV aşılarının hala ulusal aşı programına dahil edilmemiş olması, kadınların yaşam hakkının ve sağlık hizmetlerine eşit erişiminin yeterince gözetilmediğine dair önemli bir göstergedir. Kadınların sağlığını doğrudan etkileyen ve önlenebilir bir kanser türüne karşı koruma sağlayan bir aşının yıllardır ücretli olarak sunulması, özellikle ekonomik olarak dezavantajlı kadınların ve gençlerin bu hayati koruyucu sağlık hizmetine erişimini kısıtlamaktadır. Bu durum, sağlık politikalarının kadınların yaşamını önceleyen bir yaklaşımla şekillendirilmediğine yönelik eleştirileri de beraberinde getirmektedir.

Kadınların sağlığına yönelik koruyucu politikaların hayata geçirilmemesi ve HPV aşısının ücretsiz olarak sunulmaması, yalnızca bir sağlık politikası tercihi değil, aynı zamanda kadınların yaşamına ve bedenine yönelik kamusal yaklaşımın da bir yansıması olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle HPV aşısının ulusal aşı programına dahil edilmesi, kadınların yaşam hakkının korunması ve sağlık hizmetlerine eşit erişimin sağlanması açısından acil bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır. Rahim ağzı kanseri gibi önlenebilir bir hastalık nedeniyle kadınların yaşamını yitirmesi kabul edilebilir değildir. HPV aşısının ulusal aşı programına dahil edilmesi, düzenli tarama programlarının güçlendirilmesi sayesinde hem kadınların sağlık hakkı korunacak hem de önlenebilir hastalık ve ölümlerin önemli ölçüde önüne geçilebilecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Teklif ile tüm çocuklara ve erişkinlere HPV aşısının ücretsiz yapılması ve 9-12 yaş arası çocuklar için aşılama programına alınması amaçlanmaktadır.

MADDE 2-Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**UMUMİ HIFZISSİHHA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1-24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

'EK MADDE 4- Human Papilloma Virüs (HPV) aşısı Sağlık Bakanlığı tarafından 9-12 yaş arası çocuklara ve erişkinlere ücretsiz olarak uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenir.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.